

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи

Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

«31» 08 2021 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Міжнародні організації

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

(шифр і назва)

спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

(шифр і назва)

освітня програма: «Міжнародні відносини»

(шифр і назва)

спеціалізація: _____

(шифр і назва)

вид дисципліни: за вибором

(обов'язкова / за вибором)

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“17” серпня 2021 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки Лариса ЧЕРНИШОВА

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол від “16” серпня 2021 року № 1

Завідувачка кафедри

(підпис)

Людмила НОВІКОВА
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
«Міжнародні відносини»
назва освітньої програми

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»

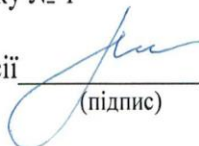

(підпис)

Євгенія СОЛОВИХ
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “16” серпня 2021 року № 1

Голова науково- методичної комісії

(підпис)

Лариса ГРИГОРОВА – БЕРЕНДА
(ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Міжнародні організації» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини» підготовки бакалавра за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. **Метою викладання** навчальної дисципліни «Міжнародні організації» є формування у здобувачів системного комплексу теоретичних знань та практичних навичок з аналізу тенденцій, принципів та механізмів функціонування міжнародних організацій в умовах трансформації сучасного геопростору та формування нового світового порядку.

1.2. **Основними завданнями** вивчення дисципліни «Міжнародні організації» є:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК5 – уміння виявляти та вирішувати проблеми;

ЗК6 – уміння аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення;

ЗК8 – здатність до адаптації та дії в новій ситуації, зокрема в міжнародному контексті;

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК1 – знання про природу, принципи організації та історичні тенденції розвитку міжнародних відносин;

ФК2 – здатність розуміти міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному;

ФК9 – розуміння міжнародних інтеграційних процесів та місця в них України;

ФК12 – знання природи та еволюції міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними;

ФК14 – знання про міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	-й
Семестр	
5-й	-й
Лекції	
32 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	год.
Лабораторні заняття	
- год.	год.
Самостійна робота	
56 год.	год.
Індивідуальні завдання (курсова робота)	
30 год. (за рахунок самостійної роботи)	

1.6. Заплановані програмні результати навчання.

ПРН1 – знання про природу, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також про природу та джерела зовнішньої політики держав і діяльність інших учасників міжнародних відносин;

ПРН3 – знання про природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях;

ПРН19 – оцінювати події міжнародного життя, процеси в сфері міжнародного співробітництва та міжнародної безпеки, стан взаємодії та конфлікту в міжнародних системах.

ПРН26 – використовувати методологічні основи формування геополітики та геостратегії.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1

СУТНІСТЬ, МЕХАНІЗМ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА ВИДИ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Тема 1. Міжнародні організації в системі міжнародних відносин

Система принципів, інституційно-правових структур, інструментів та методів управління МЄВ. Причини виникнення і місце міжнародних організацій в системі регулювання міжнародних економічних відносин.

Історія виникнення та етапи розвитку міжнародних організацій. Сутність сучасної міжнародної організації.

Проблеми класифікації міжнародних організацій. Базові критерії типологізації міжнародних організацій: членство держав, географічне охоплення, компетенція. Функції міжнародних організацій. Синтезовані (змішані) класифікації міжнародних організацій.

Тема 2. Механізм функціонування міжнародних організацій

Міжнародно-правові системи в регулюванні міжнародних відносин та їх взаємодія з національними правовими системами. Право міжнародної організації та його джерела. Правові норми, пов'язані з діяльністю міжнародних організацій: внутрішнє, зовнішнє право. Принципи перерозподілу повноважень між організаціями та їх членами. Побудова міжнародних організацій на принципі суверенної рівності держав-членів. Поняття та особливості наднаціональної міжнародної організації.

Термін «рішення міжнародної організації» та його визначення. Класифікація рішень міжнародних організацій за критеріями юридичної сили, адресату, географічної спрямованості, методом їх прийняття і сферою питань, до яких належить рішення. Основні етапи процедури прийняття рішень. Процедура прийняття рішення та її характеристика. Методи прийняття рішень, що застосовуються у практиці діяльності міжнародних організацій, та їх види (одностайний, мажоритарний (за більшістю голосів), консенсусний, метод «зважених» голосів). Технічний прийом прийняття рішення, як техніка реалізації методу. Спеціальні технічні процедури прийняття рішень (акламація, голосування, консенсус).

Міжнародні службовці у міжнародних організаціях. Статус міжнародного службовця та основні ознаки, що його визначають. Інститут постійних представництв при міжнародних організаціях. Визначення постійного представництва країни відповідно до Віденської Конвенції про представництво держав у їхніх відносинах з міжнародними організаціями універсального характеру (1975 р.). Функції та повноваження постійних представництв.

Тема 3. Організація Об'єднаних Націй (ООН) та міжнародне співробітництво

ООН як головний світовий центр координації зусиль з розвитку міжнародного співробітництва. Історія створення, цілі та принципи діяльності ООН. Порядок вступу до ООН згідно Статуту. Формування бюджету та програм ООН. Проблеми в діяльності ООН та основні напрями її реформування.

Принципова схема структури ООН. Головні органи ООН, принципи їх функціонування, повноваження та компетенція.

Регіональні економічні комісії ООН у системі координації МЄВ. Програми і робочі органи ООН. Спеціалізовані установи ООН. Автономні організації, що виступають під егідою ООН.

Тема 4. Міжнародні неурядові організації в сучасному світі

Сутність і види міжнародних неурядових економічних організацій. Організаційні структури та форми діяльності. Правова основа механізму взаємодії неурядових та міжурядових організацій.

Європейське товариство з вивчення громадської думки та маркетингових досліджень. Міжнародна асоціація економічних наук. міжнародний кооперативний альянс. Європейський діловий конгрес. Римський клуб. Дакарський клуб.

Тема 5. Регіональні інтеграційні угруповання

Хронологія і цілі створення Європейського Союзу (ЄС). Основні органи ЄС та їх характеристика. Європейська асоціація вільної торгівлі: мета, організаційна структура та діяльність. Інші інтеграційні об'єднання Європи (ЄЕП, ЦЄІ). Міждержавні організації країн Східної Європи. Рада держав Балтійського моря. Співдружність Незалежних держав (СНД): історія створення, цілі, організаційна структура та принципи діяльності. Євразійське економічне співтовариство. Організація Чорноморського економічного співробітництва: історія створення, цілі та основні органи.

Історія, мета створення, склад, механізм функціонування та діяльність міждержавних організацій регіонів: Асоціації держав Південно-Східної Азії (АСЕАН), Азійсько-тихоокеанського економічного співробітництва (АТЕС), Митного та економічного союзу Центральної Африки (МЕСЦА), Спільного ринку Східної і Південної Африки (СРСПА).

Північно-Американська зона вільної торгівлі (НАФТА): угоди про створення, механізм функціонування. Історія, мета створення, склад та діяльність міждержавних організацій латиноамериканського регіону: Південний спільний ринок (МЕРКОСУР), Латиноамериканська асоціація інтеграції (ЛАІ), Карибське співтовариство і Карибський спільний ринок (КАРІКОМ)

Організація країн-експортерів нафти (ОПЕК): історія створення, цілі, організаційна структура та фонди міжнародного розвитку. Історія, мета створення, склад та діяльність міждержавних організацій регіону: Ліга арабських держав, або Арабська ліга, – ЛАД Рада арабської економічної єдності – РАЕЄ.

Тема 6. Участь України в міжнародних організаціях

Співпраця України з міжнародними організаціями глобального типу. Участь України в ООН. Діяльність організацій та установ ООН в Україні. Україна і міжнародні організації з регулювання світової торгівлі. Процес приєднання України до СОТ. Проблеми адаптації економіки та законодавства України до вимог СОТ. Пріоритетні напрями взаємодії України з міжнародними валютно-кредитними організаціями. Україна в МВФ: економічна співпраця. Програми діяльності МБРР в Україні. Україна та ЄБРР: реалії та перспективи.

Україна та ЄС: етапи приєднання та стратегія розвитку співробітництва. Співробітництво з міждержавними організаціями: ЦЄІ, ОЧЕС, ГУАМ, СНД, РДБМ, ЄврАзЕС.

РОЗДІЛ 2

МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК РЕГУЛЯТОР МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Тема 7. Міждержавні організації загальної компетенції

Сутність, види та функції міждержавних організацій. Способи та процедури утворення міждержавних організацій. Основні типи органів у структурі міждержавних організацій, що забезпечують їх функціонування. Порівняння організаційних структур різних організацій.

Організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР) та її діяльність. Характеристика органів ОЕСР. Консультативні групи держав («Група Семи», «Група Десяти» та ін.).

Тема 8. Міждержавні організації з регулювання відносин у виробничій сфері

Організації системи ООН (ЮНІДО й МАГАТЕ), системи ОЕСР (МЕА й АЯЕ), а також самостійний науководослідний центр – ЦЕРН.

Організації системи ООН – Продовольча й сільськогосподарська організація (ФАО), Світова продовольча програма (СПП), Міжнародний фонд сільськогосподарського розвитку (МФСР), Світова продовольча рада (СПР).

Міжнародна морська організація (ІМО), міжнародна організація цивільної авіації (ІКАО), Світовий поштовий союз (СПС), Міжнародний союз електрозв'язку (МСЕ). Регіональні галузеві організації – Європейська конференція міністрів транспорту (ЄКМТ), Європейська конференція цивільної авіації (ЄКАК), Європейська організація з безпеки повітряної навігації (ЄВРОКОНТРОЛ).

Тема 9. Міжнародні організації з регулювання світової торгівлі

Система міжнародних організацій, пов'язаних з організацією та регулюванням міжнародної торгівлі: міжнародні, глобально-універсальні, галузеві. Генеральна асоціація з тарифів та торгівлі (ГАТТ): історія створення, зміст і структура статей.

Угода про створення СОТ. Умови щодо членства країн у СОТ, принципи діяльності, організаційна структура. Процес приєднання до системи СОТ.

Загальна характеристика основних глобально-універсальних торговельних організацій. Міжнародні галузеві організації та особливості їх діяльності. Загальна характеристика міжнародних товарних організацій. Організація країн-експортерів нафти (ОПЕК): історія створення, цілі, організаційна структура та фонди міжнародного розвитку.

Тема 10. Міжнародні валютно-кредитні організації

Загальна характеристика ключових Бреттон-Вудських інститутів та регіональних банківських установ. МВФ: історія виникнення, цілі та функції. Організаційна і фінансова структура МВФ. Напрями діяльності і умови надання кредитів. Проблеми в діяльності МВФ.

Загальна характеристика організацій групи Світового банку. МБРР: загальна характеристика, цілі створення, організаційна структура. Напрями діяльності, кредити, джерела фінансових ресурсів МБРР. Джерела формування і напрями використання прибутку банку.

Регіональні банки розвитку та механізм їх функціонування. Загальна характеристика регіональних банків розвитку Європейського, Американського, Азійського, Африканського та Арабського регіонів.

Організації з регулювання міжнародних розрахунків та зовнішньої заборгованості. Банк міжнародних розрахунків (БМР): мета створення, організаційна структура, функції, напрями діяльності. Характеристика Паризького і Лондонського клубу кредиторів з регулювання державної і приватної зовнішньої заборгованості.

Тема 11. НАТО - міжнародна організація в сфері безпеки

Передумови створення організації Північноатлантичного договору (НАТО). Цілі, принципи та завдання створення організації. Організаційна структура установи. Найменування та сутність миротворчих та воєнних операцій під егідою НАТО.

Тема 12. Міжнародні організації з регулювання в соціальній сфері

Міжнародна організація праці (МОП), Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки й культури (ЮНЕСКО), Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ), Фонд ООН у галузі народонаселення (ЮНФПА), Центр ООН з населених пунктів (ХАБІТАТ), Фонд ООН для допомоги дітям (ЮНІСЕФ), Фонд розвитку для жінок (ЮНІФЕМ), Світова туристська організація (СТО).

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1												
Сутність, механізм функціонування та види міжнародних організацій												
Тема 1. Міжнародні організації в системі міжнародних відносин	6	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Механізм функціонування міжнародних організацій	10	4	4	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Організація Об'єднаних Націй (ООН) та міжнародне співробітництво	6	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Міжнародні неурядові організації в сучасному світі	6	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Регіональні міжнародні організації	11	4	4	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Участь України в міжнародних організаціях	6	2	2			2						
Разом за розділом 1	45	16	16	-	-	13	-	-	-	-	-	-
Розділ 2												
Міжнародні організації як регулятор міжнародних відносин												
Тема 7. Міждержавні організації загальної компетенції	6	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема 8. Міждержавні організації з регулювання відносин у виробничій сфері	10	4	4			2						
Тема 9. Міжнародні організації з регулювання світової торгівлі	6	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема 10. Міжнародні валютно-кредитні організації	11	4	4	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Тема 11. НАТО - міжнародна організація в сфері безпеки	6	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема 12. Міжнародні організації з регулювання в соціальній сфері	6	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Курсова робота	30					30						
Разом за розділом 2	75	16	16	-	30	13	-	-	-	-	-	-
Усього годин	120	32	32	-	30	26	-	-	-	-	-	-

4. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Міжнародні організації в системі міжнародних відносин	2
2	Механізм функціонування міжнародних організацій	4
3	Організація Об'єднаних Націй (ООН) та міжнародне співробітництво	2
4	Міжнародні неурядові організації в сучасному світі	2
5	Регіональні міжнародні організації	4
6	Участь України в міжнародних організаціях	2
7	Міждержавні організації загальної компетенції	2

8	Міждержавні організації з регулювання відносин у виробничій сфері	4
9	Міжнародні організації з регулювання світової торгівлі	2
10	Міжнародні валютно-кредитні організації	4
11	НАТО - міжнародна організація в сфері безпеки	2
12	Міжнародні організації з регулювання в соціальній сфері	2
	Разом	32

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Міжнародні організації в системі міжнародних відносин. <i>Завдання:</i> проаналізувати причини виникнення та місця міжнародних організацій в системі регулювання МВ. Підготуватись до дискусії з використанням кейс-технологій: «Становлення нового світового порядку». 1. Дистанційний курс «Міжнародні організації», Тема 1. 2. Міжнародні організації: Навч. посібник / За ред. Козака Ю.Г. Київ: ТОВ «Центр навчальної літератури», 2019. 344 с. 3. Стройко Т.В. Міжнародні організації: Навч. посібник. Київ: Кондор, 2018. 250 с.	2
2	Механізм функціонування міжнародних організацій. <i>Завдання:</i> поглибити знання з механізму функціонування міжнародних організацій. Підготуватись до тестування на практичному занятті, обговорення проблемних питань теми. 1. Дистанційний курс «Міжнародні організації», Тема 2. 2. Міжнародні організації: Навч. посібник / За ред. Козака Ю.Г. Київ: ТОВ «Центр навчальної літератури», 2019. 344 с.	2
3	Організація Об'єднаних Націй (ООН) та міжнародне співробітництво. <i>Завдання:</i> поглибити знання з історії створення, цілей та принципів діяльності ООН. Підготуватись до круглого столу «Як ООН підтримує цілі сталого розвитку», до командної рольової гри «Модель ООН». 1. Дистанційний курс «Міжнародні організації», Тема 3. 2. Зубарева А.Є. Міжнародно-правовий статус Комітету ООН з прав людини : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". Одеса, 2015. 20 с. 3. https://ukraine.un.org/uk - Представництво ООН в Україні	2
4	Міжнародні неурядові організації в сучасному світі. <i>Завдання:</i> ознайомитися з особливостями діяльності основних міжнародних неурядових організацій. Підготуватись до тестування на практичному занятті. Дистанційний курс «Міжнародні організації», Тема 4.	2
5	Регіональні міжнародні організації. <i>Завдання:</i> дослідити механізм функціонування основних міждержавних економічних організацій за регіонами світу: Європа, Азія, Америка, Африка. Підготуватися до міні-конференції «Регіональні міжнародні організації як інституційний механізм міжнародного	3

	співробітництва», до тестування на практичному занятті. 1. Дистанційний курс «Міжнародні організації», Тема 5 2. Стройко Т.В. Міжнародні організації: Навч. посібник. Київ: Кондор, 2018. 250 с. 3. Мокій А. І. Міжнародні організації. Навч. посіб. / Мокій А. І., Яхно Т. П., Бабець І. Г. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 280 с.	
6	Участь України в міжнародних організаціях. <i>Завдання:</i> проаналізувати напрями співробітництва України з міжнародними організаціями. Підготуватися до структурованих дебатів: «Результати членства України в ООН», «Україна на шляху до ЄС: оцінки, думки і сподівання громадян». 1. Дистанційний курс «Міжнародні організації», Тема 6 2. https://razumkov.org.ua/statti/ukraina-na-shliakhu-do-yes-otsinky-dumky-i-spodivannia-hromadian	2
7	Міждержавні організації загальної компетенції. <i>Завдання:</i> поглибити знання з діяльності міждержавних організацій загальної компетенції. Підготуватись до семінару-кросворду, тестування на практичному занятті. Дистанційний курс «Міжнародні організації», Тема 7.	2
8	Міждержавні організації з регулювання відносин у виробничій сфері. <i>Завдання:</i> поглибити знання з особливостей функціонування організацій з регулювання різних галузей світового господарства. Підготуватись до тестування на практичному занятті, ділової гри «Групи організацій галузевого регулювання». 1. Дистанційний курс «Міжнародні організації», Тема 8. 2. Стройко Т.В. Міжнародні організації: Навч. посібник. Київ: Кондор, 2018. 250 с.	2
9	Міжнародні організації з регулювання світової торгівлі. <i>Завдання:</i> ознайомитися з системою міжнародних організацій, пов'язаних з регулюванням світової торгівлі, проаналізувати особливості членства України в СОТ. Підготуватись до дискусії з використанням кейс-технологій: «Участь України в СОТ: переваги і недоліки». 1. Дистанційний курс «Міжнародні організації», Тема 9. 2. https://minjust.gov.ua/m/str_20905	2
10	Міжнародні валютно-кредитні організації. <i>Завдання:</i> дослідити систему міжнародних організацій у валютно-кредитній сфері. Підготуватися до круглого столу «Механізм функціонування та роль глобальних валютно-кредитних організацій у системі МВ», тестування на практичному занятті. 1. Дистанційний курс «Міжнародні організації», Тема 10. 2. Міжнародні організації: Навч. посібник / За ред. Козака Ю.Г. Київ: ТОВ «Центр навчальної літератури», 2019. 344 с. 3. http://ei-journal.in.ua/index.php/journal/article/view/355	3
11	НАТО - міжнародна організація в сфері безпеки. <i>Завдання:</i> ознайомитись зі структурою та специфікою	2

	функціонування НАТО, основними напрямми співпраці організації з різними країнами, регіонами. Підготуватися до мозкового штурму: «Україна – НАТО: стан, перспективи взаємовідносин, переваги та недоліки членства»; тестування на практичному занятті. 1. Дистанційний курс «Міжнародні організації», Тема 11 2. https://www.slovoidilo.ua/2021/06/03/novyna/bezpeka/ekspert-rozpoviv-chomu-yevrope-ne-xoche-prijmaty-ukrayinu-nato	
12	Міжнародні організації з регулювання в соціальній сфері. <i>Завдання:</i> поглибити знання щодо ролі організацій з регулювання в соціальній сфері у міжнародних відносинах, основних цілей, функцій та напрямів діяльності цих організацій. Підготуватись до семінару-кросворду. 1. Дистанційний курс «Міжнародні організації», Тема 12. 2. Міжнародні організації: Навч. посібник / За ред. Козака Ю.Г. Київ: ТОВ «Центр навчальної літератури», 2019. 344 с.	2
	Курсова робота	30
	Разом	56

6. Індивідуальні завдання

Навчальним планом передбачено написання та захист курсової роботи з дисципліни «Міжнародні організації».

Теми для написання курсової роботи:

1. Механізм прийняття рішень у міжнародних організаціях.
2. Міжнародні організації глобального типу.
3. Неформальні міжнародні організації.
4. Етапи розвитку системи міжнародних організацій.
5. Нормативні документи, що регламентують участь України у міжнародних організаціях.
6. Участь України у міжнародних організаціях глобального типу.
7. Участь України у міжнародних організаціях регіонального типу.
8. Неурядові міжнародні організації, що діють на території України.
9. Переваги та загрози членства України у міжнародних організаціях.
10. Історія створення ЮНЕСКО.
11. Співробітництво України у рамках ЮНЕСКО.
12. Діяльність Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ).
13. Гендерна політика Міжнародної організації з міграції (МОМ).
14. Дослідження проблем міграції і здоров'я під егідою МОМ.
15. Протидія торгівлі людьми та напроцювання МОМ.
16. Діяльність МОМ в Україні.
17. Проекти Всесвітньої туристичної організації (ВТО).
18. Розвиток туризму в Україні та співпраця з ВТО.
19. Співпраця України та ВООЗ.
20. Формування бюджету ООН.
21. Географія миротворчих місій під егідою ООН.
22. Участь ООН у вирішенні соціально-економічних і політичних проблем у Сомалі.
23. Участь ООН у вирішенні соціально-економічних і політичних проблем в Афганістані.
24. Участь ООН у вирішенні соціально-економічних і політичних проблем у Демократичній республіці Конго.

25. Участь ООН у вирішенні соціально-економічних і політичних проблем у Лівані.
26. Функціонування Косово як самостійного державного утворення під патронатом миротворчих сил ООН.
27. Діяльність Місії ООН із стабілізації в Гаїті.
28. Програми, що здійснюються у світі з ініціативи підрозділу ООН з гуманітарних питань.
29. ООН та проблеми її реформування.
30. Військовий потенціал регіональних держав.
31. Діяльність міжнародних військових організацій.
32. Передумови утворення та цілі діяльності Блоку Тихоокеанський пакт безпеки.
33. Антитерористична діяльність міжнародних військових організацій.
34. Програма НАТО «Євро-Атлантичне партнерство».
35. Програма НАТО «Середземноморський діалог».
36. Програма НАТО «Стамбульська ініціатива».
37. Особливості співпраці НАТО з Україною.
38. Кредитна політика Світового банку.
39. Кредитна політика Міжнародного Валютного Фонду.
40. Діяльність міжнародних фінансових організацій у Східній Азії та Океанії.
41. Діяльність міжнародних фінансових організацій в Європі й Центральній Азії.
42. Програми фінансування міжнародних фінансових організацій у Латинській Америці та Карибських країнах.
43. Діяльність Світового Банку на Близькому Сході.
44. Африканська Субсахара та кредитні програми СБ й МВФ.
45. Особливості співпраці Світового Банку з Україною.
46. Діяльність Лондонського клубу кредиторів.
47. Діяльність Паризького клубу кредиторів.
48. Роль міжнародних неформальних організацій у розв'язанні глобальних проблем.
49. Тематика доповідей Римського клубу та напрямки реалізації його ідей у країнах й регіонах світу.
50. Вплив на світові економічні, політичні, соціальні процеси Більдербергського клубу.
51. Історія формування Європейського Союзу.
52. Соціально-економічна характеристика держав-членів ЄС.
53. Інституційна структура Європейського Союзу.
54. Геополітична стратегія Європейського Союзу.
55. Гоекономічна стратегія Європейського Союзу.
56. Боротьба ЄС із міжнародним тероризмом.
57. Напрямки вирішення ЄС проблеми нелегальної міграції.
58. Подолання ксенофобських настроїв на території ЄС.
59. Співробітництво ЄС із іншими міжнародними організаціями.
60. Внутрішні загрози подальшого розвитку ЄС.
61. Проблеми інтеграції України у Європейський Союз.
62. Єврорегіони та їх роль в інтеграційних процесах у Європі.
63. Діяльність ГУАМ.
64. Структура, цільові завдання та інтеграційні процеси СНД.
65. Історія створення та перспективи розвитку ОЧЕС.
66. Роль Ліги арабських держав у світових інтеграційних процесах.
67. Напрямки співпраці НАФТА та МЕРКОСУР.

68. Передумови створення Африканського Союзу.
69. Відмінність в інтеграційних процесах між Європою та Північною Америкою.
70. Стратегія розвитку Африки – НЕПАД.

Вимоги до написання та оформлення курсової роботи:

1. Структура курсової роботи складається з:
 - Титульного аркушу;
 - Змісту;
 - Вступу;
 - Основної частини, що складається з двох розділів (1 розділ – теоретичний, 2 розділ – аналітичний);
 - Висновків;
 - Списку використаних джерел;
 - Додатків (якщо необхідно).
 2. Обсяг курсової роботи повинен складати 30-35 сторінок машинописного тексту. Кількість літературних джерел – не менше 20. Скорочення слів в тексті не припускається, за виключенням офіційно встановлених абревіатур.
 3. Робота виконується на стандартних аркушах білого паперу формату А-4 (розмір 210×297). Текст роботи виконується на одній сторінці листка.
 4. Робота друкується в текстовому редакторі Microsoft Word, шрифтом Times New Roman Сур, розмір (кегель) – 14; інтервал – 1,5, абзацний відступ – 1,25 см. Вирівнювання тексту по ширині. Текст без переносів.
 5. Розмір полів: ліве – не менше 25 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – 20 мм.
 6. Нумерація сторінок ставиться у верхньому правому куті. Титульний аркуш не нумерується, але в загальну нумерацію входить.
 7. Текст вступу, кожного розділу, висновків друкується з нової сторінки.
 8. Посилання в тексті на джерела слід зазначати в квадратних дужках, в яких перша цифра – це номер джерела у списку, а друга – номер сторінки, наприклад: [1, с. 7].
 9. Оформлення списку використаних джерел виконується відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».
- Максимальний бал за написання та захист курсової роботи складає 20 балів.

7. Методи навчання

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП віддзеркалює табл. 7.1

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентою «Міжнародні організації»

Шифр ПРН (відповідно до ОНП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики /форми оцінювання
ПРН1	знання про природу, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також про природу та джерела зовнішньої політики держав і діяльність інших учасників міжнародних відносин;	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), корегування та підготовка частини наукового дослідження, її презентація	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження, екзаменаційна робота
ПРН3	знання про природу та характер взаємодій	Лекція, виконання творчих завдань у	Оцінювання результатів

	окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях;	командах, аналіз отриманих результатів	дослідження на практичних заняттях; тестових завдань, розв'язування аналітичних завдань, екзаменаційна робота
ПРН19	оцінювати події міжнародного життя, процеси в сфері міжнародного співробітництва та міжнародної безпеки, стан взаємодії та конфлікту в міжнародних системах.	Лекція, робота в командах, робота з вторинними даними, презентація результатів досліджень	Оцінювання виконання творчих завдань, аналітичних, тестових завдань, екзаменаційна робота
ПРН26	використовувати методологічні основи формування геополітики та геостратегії.	Лекція, робота з вторинними даними, виконання творчих завдань у командах, презентація результатів досліджень	Оцінювання виконання творчих завдань, аналітичних завдань, екзаменаційна робота

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);
- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);
- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

8. Методи контролю

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на практичних заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи здобувача під час лекційних та практичних занять (групова дискусія, тренінгові завдання);
- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проектних завдань в ході індивідуально / командної роботи студентів;
- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу (у вигляді тестування);
- контроль та оцінювання вмінь вирішувати аналітичні та інші завдання;
- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- оцінювання вмінь та навичок збирати та оброблювати дані.

При вивченні кожного розділу проводиться поточний контроль. На практичному занятті здобувач може отримати від 1 до 4 балів. Максимальна сума балів за поточним

контролем складає **60 балів**, з яких **40 балів** за поточним контролем на лекційних та практичних заняттях та **20 балів** за курсову роботу, яка виконується протягом семестру під час самостійної роботи.

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на основі проведення екзамену. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок здобувачів, набутих під час вивчення зазначених тем.

Кожен з білетів містить 3 теоретичні питання. Максимальна кількість балів, яка може бути нарахована за перше та друге теоретичне питання, дорівнює 13 балів, за третє – 14 балів. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені здобувач на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії **обставин непоборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної форми навчання надається можливість скласти **екзамен в тестовій формі** (білет містить 40 тестових завдань, здобувач одержує 1 бал за кожну вірну відповідь) **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Міжнародні організації», режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=3859>.

Таблиця 8.1

Критерії та методи оцінювання

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Тестування онлайн до окремих тем	виставляється здобувачу вищої освіти за одне тестове питання у випадку правильної відповіді. За кожною темою, де передбачено тестування, пропонується 10 тестових питань закритого типу.	0,2
Робота над аналітичними завданнями, індивідуальними завданнями	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	2
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустився окремих несуттєвих помилок	1
Робота над проєктними завданнями, командними роботами тощо	виставляється здобувачу вищої освіти, який досяг цілей завдання, виконав ефективно роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку	3-4
	виставляється здобувачу вищої освіти, який частково досяг цілей завдання, виконав роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку, проте припускався певних помилок	2
	виставляється здобувачу вищої освіти, який не досяг цілей завдання, частково виконав роль ділової гри тощо, не зміг застосувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку	1
За виконання курсової роботи	зміст курсової роботи відповідає темі і розкриває її значною або повною мірою, структура роботи та її оформлення відповідають встановленим вимогам.	11-15
	зміст курсової роботи відповідає темі, але розкриває її частково, структура роботи та її оформлення значною мірою відповідають встановленим вимогам.	6-10
	зміст курсової роботи не відповідає темі і не розкриває її сутності, структура роботи та її оформлення не відповідають встановленим вимогам.	0-5

За захист курсової роботи	чітко та стисло викладено основні результати дослідження, використано ілюстративний матеріал, надано повні та обґрунтовані відповіді на питання.	5
	не достатньо чітко та стисло викладено основні результати дослідження, використано ілюстративний матеріал, надано не повні та не обґрунтовані відповіді на питання.	3-4
	не достатньо чітко та стисло викладено основні результати дослідження, надано не повні та не обґрунтовані відповіді на питання.	1-2
За теоретичне питання екзаменаційного білету	здобувач цілком і всебічно розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.	11-14
	здобувач розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, але спостерігаються деякі упущення при відповідях на питання та неточні обґрунтування.	7-10
	здобувач розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але слабо орієнтується в джерелах, припускається помилок, матеріал викладає нелогічно.	4-6
	здобувач не розкрив питання навіть у загальних рисах, не розуміє його сутності, не орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.	0-3

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання												Разом	Екзам- мен	Сума	
Розділ 1						Розділ 2									ІЗ (курсова робота)
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12				
3	4	3	3	4	3	3	4	3	4	3	3	20	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Максимальна кількість набраних балів з дисципліни складає **100 балів**.

Оцінювання здійснюється відповідно до шкали ЗВО.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Чернишова Л.О. Дистанційний курс «Міжнародні організації». URL: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=3859>.
2. Міжнародні організації: Навч. посібник / За ред. Козака Ю.Г. Київ: ТОВ «Центр навчальної літератури», 2019. 344 с.
3. Стройко Т.В. Міжнародні організації: Навч. посібник. Київ: Кондор, 2018. 250 с.

4. Андросова Т.В., Кот О.В., Козуб В.О. Міжнародні організації: навчальний посібник. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Електрон. дані. Харків: ХДУХТ, 2018. 235 с.
5. Мокій А.І., Яхно Т.П., Бабець І.Г. Міжнародні організації: Навч. посібник Київ, 2011. 280 с.
6. Касьянова М. М. Міжнародні організації з захисту прав мігрантів. *Гілея: науковий вісник*. 2015. Вип. 102. С. 432-437.
7. Кучик О.С. Україна в міжнародних організаціях: підручник; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2014. 411 с.

Допоміжна література

8. Козуб В.А., Чернышова Л.А., Носач Л.Л. Международные организации: методические рекомендации для семинарских занятий для соискателей по направлению подготовки 6.030503 «Международная экономика». Харьков: «Издательство «Форт», 2017. 46 с.
9. Козуб В.А., Чернышова Л.А., Носач Л.Л. Международные организации: методические рекомендации по организации самостоятельной и индивидуальной работы соискателей по направлению подготовки 6.030503 «Международная экономика». Харьков: «Издательство «Форт», 2017. 40 с.
10. Зеленев Л.А., Владимиров А.А., Степанов Е.И. Современная глобализация: Состояние и перспективы: монография. Москва, 2015. 304 с.
11. Глобальна торгова система: розвиток інститутів, правил, інструментів СОТ: Монографія / Кер. авт. кол. і наук. ред. Т.М. Циганкова. вид. 2-ге. Київ: КНЕУ, 2010. 660 с.
12. Грачевська Т. О. Міжнародні неурядові організації та їх внесок у проблему подолання бідності. *Грані*. 2014. № 5. С. 162-166.
13. Діяльність Міжнародної організації праці: навч. посіб. Нац. ун-т цивіл. захисту України. Харків : ХНАДУ, 2015. 184 с.
14. Жекало Г. І. Міжнародні організації у політичних протиріччях та конфліктах сучасної України: концепція досліджень. *Гілея: науковий вісник*. 2014. Вип. 86. С. 330-334.
15. Зубарева А.Є. Міжнародно-правовий статус Комітету ООН з прав людини : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". Одеса, 2015. 20 с.
16. Герчикова И.Н. Международные экономические организации. Москва Консалтбанк, 2011. С. 375-571.
17. Козуб В.О., Гринько П.Л. Міжнародні організації: тестовий тренінг. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Харків: «Видавництво «Форт», 2016. 63 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Група Світового банку. URL: www.worldbank.org
2. Міжнародний банк реконструкції і розвитку (МБРР). URL: www.worldbank.org/ibrd
3. Міжнародна торговельна палата (МТП). URL: www.iccwbo.org
4. Конференція ООН з торгівлі і розвитку (ЮНКТАД). URL: www.unctad.org
5. Конференція ООН щодо права міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ). URL: www.uncitral.org
6. Асоціація країн Південно-Східної Азії (АСЕАН). URL: www.aseansec.org
7. Організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР). URL: www.oecd.org
8. Організація країн-експортерів нафти (ОПЕК). URL: www.opec.org
9. Представництво ООН в Україні. <https://ukraine.un.org/uk>

10. Україна на шляху до ЄС: оцінки, думки і сподівання громадян - <https://razumkov.org.ua/statti/ukraina-na-shliakhu-do-yes-otsinky-dumky-i-spodivannia-hromadian>

11. Правові аспекти участі України в зоні вільної торгівлі співдружності незалежних держав в контексті членства у світовій організації торгівлі - https://minjust.gov.ua/m/str_20905

12. Україна і міжнародний валютний фонд: особливості співпраці - <http://ei-journal.in.ua/index.php/journal/article/view/355>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

– дистанційно на платформі Moodle (<https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=3859>) проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

– аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 30% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

13. Перелік питань до екзамену

1. Причини виникнення і місце міжнародних організацій в системі регулювання міжнародних економічних відносин.
2. Історія виникнення та сутність поняття «міжнародна організація».
3. Типізація сучасних міжнародних організацій.
4. Правові норми і принципи функціонування міжнародних організацій.
5. Організаційно-функціональна структура міжнародних організацій.
6. Методи, процедури та технічні прийоми прийняття рішень у міжнародних організаціях.
7. Роль і правовий статус міжнародних службовців у міжнародних організаціях.
8. Інститут постійних представництв країн при міжнародних організаціях.
9. Історія створення, цілі та принципи діяльності, членство в ООН.
10. Організаційна структура ООН: головні органи, принципи їх функціонування, повноваження та компетенція.
11. Допоміжні органи ООН, їх призначення та напрями діяльності.
12. Міжнародні організації в боротьбі з незаконним бізнесом.
13. Сутність, правовий статус, види та організаційні структури міжнародних неурядових організацій.
14. Особливості діяльності основних міжнародних неурядових організацій.
15. Механізм функціонування та діяльність міждержавних організацій у Європейському регіоні.
16. Міждержавні організації в Азіатсько-тихоокеанському регіоні та Арабському світі.
17. Міждержавні організації в Африканському та Американському регіонах.
18. Співпраця України з міжнародними організаціями глобального типу: України та ООН.
19. Україна і міжнародні організації з регулювання світової торгівлі.

20. Співробітництво України з міжнародними фінансовими організаціями.
21. Пріоритетні напрями взаємодії України з міжнародними регіональними організаціями.
22. Сутність, види, функції та основні типи органів у структурі міждержавних організацій.
23. Міждержавні економічні організації загальної компетенції.
24. Організації з регулювання в галузі промисловості й енергетики.
25. Організації з регулювання в галузі сільського господарства й продовольства.
26. Організації з регулювання в галузі транспорту й зв'язку.
27. Система міжнародних організацій, пов'язаних з регулюванням світової торгівлі.
28. Світова організація торгівлі (СОТ): цілі, функції, принципи діяльності та організаційна структура.
29. Загальна характеристика основних глобально-універсальних торговельних організацій.
30. Міжнародні галузеві організації та особливості їх діяльності.
31. Система міжнародних організацій у валютно-кредитній сфері.
32. Діяльність Міжнародного валютного фонду, як глобальної валютно-кредитної організації.
33. Загальна характеристика організацій групи Світового банку.
34. Організації з регулювання міжнародних розрахунків та зовнішньої заборгованості.
35. Передумови створення організації: цілі та завдання.
36. Організаційна структура установи.
37. Основні напрями співпраці України з НАТО.
38. Міжнародна організація праці – МОП.
39. Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки й культури – ЮНЕСКО.
40. Світова туристська організація – СТО.